

Súd: Okresný súd Skalica
Spisová značka: 1C/13/2017
Identifikačné číslo súdneho spisu: 2717204520
Dátum vydania rozhodnutia: 14. 11. 2019
Meno a priezvisko sudcu, VSÚ: Mgr. Jarmila Bíliková
ECLI: ECLI:SK:OSSI:2019:2717204520.7

ROZSUDOK V MENE SLOVENSKEJ REPUBLIKY

Okresný súd Skalica sudkyňou Mgr. Jarmilou Bílikovou v sporovej veci žalobcov: X/ O. S., D.. XX.XX.XXXX, N. A.Č. XX, XXX XX C., X/ R. S., D.. XX.XX.XXXX, N. A. XX, XXX XX C., X/ H. S., D.. XX.XX.XXXX, N. O. C., X/ R. A., D.. XX.XX.XXXX, N. A. XX, XXX XX C., X/ O. O. S., D.. XX.XX.XXXX, N.: A. XX, XXX XX C. zastúpený matkou: R. A., D.. XX.XX.XXXX, N.: A.Č. XX, XXX XX C., zastúpení splnomocnencom: JUDr. Peter Schmidl, so sídlom Záhorácka 11/A, 901 01 Malacky, proti žalovanému X/ M. D., D.. XX.XX.XXXX, N.: O. C. a 2/ KOOOPERATIVA poisťovňa, a.s., so sídlom Štefanovičova 4, 816 23 Bratislava v konaní o žalobe na ochranu osobnosti a náhrady nemajetkovej ujmy v peniazoch, takto

rozhodol:

I. Žalovaní 1/, 2/ s ú p o v i n n í zaplatiť žalobcom 1/, 2/ každému sumu po 8000 eur do troch dní od právoplatnosti rozsudku s tým, že plnením jedného zo žalovaných zaniká v rozsahu tohto plnenia povinnosť druhého žalovaného.

II. Žalovaní 1/, 2/ s ú p o v i n n í zaplatiť žalobcovi 3/ sumu 5000 eur do troch dní od právoplatnosti rozsudku s tým že plnením jedného zo žalovaných zaniká v rozsahu tohto plnenia povinnosť druhého žalovaného.

III. Žalovaní 1/, 2/ s ú p o v i n n í zaplatiť žalobkyni 4/ sumu 7000 eur do troch dní od právoplatnosti rozsudku s tým, že plnením jedného zo žalovaných zaniká v rozsahu tohto plnenia povinnosť druhého žalovaného.

IV. Žalovaní 1/, 2/ s ú p o v i n n í zaplatiť žalobcovi 5/ sumu 10000 eur do troch dní od právoplatnosti rozsudku s tým, že plnením jedného zo žalovaných zaniká v rozsahu tohto plnenia povinnosť druhého žalovaného.

V. Súd žalobu vo zvyšku uplatneného nároku z a m i e t a .

VI. Súd stranám nárok na náhradu trov konania n e p r i z n á v a .

o d ô v o d n e n i e :

1. Žalobou podanou na Okresnom súde Skalica dňa 20.07.2017 sa žalobcovia 1/, 2/, 3/, 4/ a 5/ (ďalej len žalobcovia) domáhali, aby súd uložil žalovaným 1/, 2/ povinnosť spoločne a nerozdielne zaplatiť žalobcom 1/, 2/, 3/ sumu po 20000 eur a žalobcom 4/, 5/ po 25000 eur s tým, že plnením jedného zo žalovaných zaniká v rozsahu tohto plnenia povinnosť druhého žalovaného a náhradu trov konania. V skutkových tvrdeniach uviedli, že dňa 14.12.2015 v čase medzi 20,00 hod. až 22,00 hod. na križovatke miestnych komunikácií pri rybníku R6 v k.ú. mesta Z. viedol žalovaný 1/, napriek tomu, že nie je držiteľom vodičského oprávnenia, ako vodič v stave a vylučujúcom spôsobilosť, vozidlo zn. Renault Megane, EČ: Z. XXX N., kde vyšiel s vozidlom mimo cestu a vozidlo sa následne prevrátilo na strechu do rybníka,

príčom pri tejto dopravnej nehode prišlo k usmrteniu spolujazdcov H. O. a O. S.. Rozsudkom Okresného súdu Skalica č.k. 6T/158/2016-376 zo dňa 08.03.2017, právoplatným dňa 08.03.2017, bol žalovaný 1/ uznaný vinným zo spáchania uvedeného skutku, čím spáchal v bode 1/ rozsudku prečin usmrtenia podľa § 149 ods. 4, 5 Tr. zákona a bol za to odsúdený k trestu odňatia slobody v trvaní 5 rokov a 6 mesiacov nepodmienečne. Neb. O. S. ml. (ďalej len „nebohý“) žil v spoločnej domácnosti s rodičmi - žalobcami 1/, 2/, bratom žalobcom 3/, družkou žalobkyňou 4/ a ich spoločným synom mal. žalobcom 5/. Protiprávnym konaním žalovaného 1/ bolo dotknuté právo na súkromný a rodinný život tým, že navždy stratili možnosť viesť rodinný život so svojim synom, bratom, druhom a otcom. Žalobcovia náhlým úmrtím blízkej osoby okrem toho utrpeli psychickú traumu, čo predstavuje závažnú ujmu na ich osobnosti, pričom v takomto prípade ide o ujmu na celý život. K usmrteniu osoby blízkej došlo trestnoprávnym konaním žalovaného 1/ a preto je na mieste, aby znášal nielen trestnoprávnu zodpovednosť, ale aj občianskoprávnu a morálnu, najmä pokiaľ neprejavil záujem o zmiernenie spôsobených škôd, či následkov, a to ani ospravedlnením, poskytnutím minimálnej finančnej čiastky, či iným prejavom ľútosť. U žalovaného 2/ bolo zmluvne poistné osobné motorové vozidlo a žalobcom bol požiadany o vyplatenie poistného plnenia ako náhrady nemajetkovej ujmy z titulu práva na ochranu osobnosti. Žalovaný 2/ odmietol poskytnúť požadované plnenie s odôvodnením, že rozsah poistenia zodpovednosti za škodu spôsobenú prevádzkou motorového vozidla sa vzťahuje na škodu, nie však na ujmu na osobnostných právach. Pasívna legitímácia žalovaného 2/ vyplýva z ustanovenia § 15 zák.č. 381/2001 Z.z. o povinnom zmluvnom poistení zodpovednosti za škodu spôsobenú prevádzkou motorového vozidla a o zmene a doplnení niektorých zákonov (ďalej len „ZoPZP“). Na preukázanie svojich skutkových tvrdení pripojili listinné dôkazy: rozsudok Okresného súdu Skalica sp. zn. 6T/158/2016, rodné listy neb. O. S., H. S., O. S., žiadosť o vyplatenie poistného plnenia, odpoveď poisťovne, výsluch žalobcov 1/ - 4/.

2. Žalovaný 1/ sa k žalobe nevyjadril, navrhol vykonať dokazovanie jeho výsluchom dožiadaným súdom z dôvodu výkonu trestu.

3. Žalovaný 2/ navrhol žalobu zamietnuť a priznať nárok na náhradu trov konania. V rámci procesnej obrany namietal svoju vecnú pasívnu legitímáciu v konaní s rozsiahlym odôvodnením a odkazom na ustanovenia zákona č. 381/2001 Z.z. ZoZP, rozhodnutia NS SR sp. zn. 4Cdo/168/2009, 8Cdo/219/2016 prekonaný rozsudok ESD vo veci C-22/12 zo dňa 24.10.2013, keď slovenská právna úprava nezahŕňa právo na ochranu osobnosti a z nej vyplývajúci nárok na náhradu nemajetkovej ujmy pri porušení tohto práva pod náhradu škody, ktorú je možné uplatniť z povinného zmluvného poistenia. Slovenská právna úprava pod pojmom škoda nerozumie nemajetkovú ujmu, teda ujmu, ktorú je povinná uhradiť osoba, ktorá zasah do osobnostných práv spôsobila, ak iný spôsob nápravy nie je možný, naopak tieto pojmy striktno odlišuje. K výške uplatneného nároku poukázal na jeho nadhodnotenie a v prípade vzniku nároku na náhradu nemajetkovej ujmy v peniazoch navrhol, aby súd uplatnil moderačné pravidlo a výšku nároku znížil. Poukázal na okolnosti dopravnej nehody, keď zosnulý mal vedomosť o tom, že je žalovaný 1/ pod vplyvom alkoholu, nie je držiteľom vodičského oprávnenia, pričom za takýchto okolností by u zosnulého išlo o absolútne porušenie prevenčnej povinnosti zakotvenej v ustanovení § 415 OZ a preto za týchto okolností nárok nemožno priznať. Navrhol na preukázanie svojich tvrdení o okolnostiach dopravnej nehody vykonať dokazovanie kópiami zápisníc o pojednávaní a výsluchoch spisu Okresného súdu Skalica sp. zn. 5C/7/2017, keď bola vypočutá matka žalovaného 1/.

4. Predmetom sporu bolo uloženie povinnosti žalovaným zaplatiť každému zo žalobcov vyčíslenú nemajetkovú ujmu v peniazoch v súvislosti s porušeným právom na ochranu osobnosti - osobnostných práv na súkromný a rodinný život, ktorá je žalobou na plnenie podľa § 137 písm. a) C.s.p..

5. V spore nebolo sporné, že: žalovaný 1/ bol odsúdený rozsudkom Okresného súdu Skalica č.k. 6T/158/2016-376 zo dňa 08.03.2017, ktorý nadobudol právoplatnosť dňa 08.03.2017 schválením dohody o vine a treste okrem iného za prečin usmrtenia podľa § 149 ods. 4, 5 Tr. zákona, keď ako vodič dopravného prostriedku spôsobil v stave vylučujúcom spôsobilosť vykonávať takú činnosť, ktorý si privodil vplyvom návykovej látky, z nebanlivosti spôsobil smrť dvoch osôb na tom skutkovom základe, že dňa 14.12.2015 v čase medzi 20,00 hod. až 22,00 hod. na križovatke miestnych komunikácií pri rybníku R6 v k.ú. mesta Z. viedol, napriek tomu, že nie je držiteľom vodičského oprávnenia, ako vodič v stave a vylučujúcom spôsobilosť, vozidlo zn. Renault Megane, EČ: Z. XXX N., kde vyšiel s vozidlom mimo cestu a vozidlo sa následne prevrátilo na strechu do rybníka, pričom pri tejto dopravnej nehode prišlo k usmrteniu spolujazdcov H. O. V. O. S. utopením, pričom u vodiča bolo zistené dychovými skúškami

dňa 15.12.2013 o 00,37 hod. 0,45 mg alkoholu na liter vydychovaného vzduchu, o 01,21 hod. 0,42 mg alkoholu na liter vydychovaného vzduchu a o 02,28 hod. 0,36 mg alkoholu na liter vydychovaného vzduchu. Žalovaný 1/ bol odsúdený na úhrnný trest odňatia slobody v trvaní 5 rokov a 6 mesiacov. Žalobcovia 1/, 2/ boli odkázaný s nárokom na náhradu škody na civilný proces. Žalobcovia 1, 2/ sú rodičia nebohého, žalobca 3/ jeho bratom, žalobkyňa 4/ spolubývajúcou družkou, žalobca 5/ jeho maloletým dieťaťom. Žalobcovia vyzvali žalovaného 2/ na poistné plnenie za nemajetkovú ujmu, ktoré plnenie odmietol. Motorové vozidlo, ktoré riadil žalovaný 1/ v čase dopravnej nehody bolo poistené u žalovaného 2/ ako poisťovne.

6. V spore bolo sporné: či je žalovaný 2/ v konaní vecne pasívne legitimovanou stranou, navrhovaná výška nemajetkovej ujmy, miera spoluzavinenia nebohého.

7. Súd vykonal dokazovanie listinnými dôkazmi tvoriacimi obsah spisu, z trestného spisu vedeného na Okresnom súde Skalica pod sp. zn. 6T/158/2016 obsahom znaleckého posudku znalcami z odboru Zdravotníctvo a farmácia a rozsudkom zo dňa 08. marca 2017, zápisnicou o pojednávaní vo veci vedenej na Okresnom súde Skalica sp. zn. 5C/7/2017 zo dňa 11.01.2018 a zistil nasledovný skutkový stav:

8. Rozsudkom Okresného súdu Skalica č.k. 6T/158/2016 - 376 zo dňa 08. marca 2017, ktorý nadobudol právoplatnosť dňa 08.03.2017 bol žalovaný 1/ uznaný za vinného, že dňa 14.12.2015 v čase medzi 20,00 hod. až 22,00 hod. na križovatke miestnych komunikácií pri rybníku R6 v k.ú. mesta Z. viedol, napriek tomu, že nie je držiteľom vodičského oprávnenia, ako vodič v stave a vylučujúcom spôsobilosť, vozidlo zn. Renault Megane, EČ: Z. XXX N., kde vyšiel s vozidlom mimo cestu a vozidlo sa následne prevrátilo na strechu do rybníka, pričom pri tejto dopravnej nehode prišlo k usmrteniu spolujazdcov H. O. V. O. S. utopením, pričom u vodiča bolo zistené dychovými skúškami dňa 15.12.2013 o 00,37 hod. 0,45 mg alkoholu na liter vydychovaného vzduchu, o 01,21 hod. 0,42 mg alkoholu na liter vydychovaného vzduchu a o 02,28 hod. 0,36 mg alkoholu na liter vydychovaného vzduchu, teda ako vodič dopravného prostriedku spôsobil vstave vylučujúcom spôsobilosť vykonávať takú činnosť, ktorý si privodil vplyvom návykovej látky, z nebanlivosti spôsobil smrť dvoch osôb, čím spáchal prečin usmrtenia podľa § 149 ods. 4, 5 Tr. zákona. Za to bol odsúdený na úhrnný trest odňatia slobody v trvaní 5 rokov a 6 mesiacov. Žalobcovia 1/, 2/ boli odkázaný s nárokom na náhradu škody na civilný proces. V trestnom konaní bol vypracovaný znalecký posudok znalcami z odboru Zdravotníctvo a farmácia MUDr. Kuruc, PhD, MUDr. Očko č. 29/2016, 11/2016 dňa 04.04.2016. Podľa čl. III. bod. 4., 5., 7. Záver posudku bezprostrednou príčinou smrti nebohého bolo zadusenie v dôsledku topenia. Z výsledkov toxikologického vyšetrenia vyplýva, že nebohý požil pred smrťou alkoholické nápoje, pričom v čase smrti bol požitím alkoholu ovplyvnený - podľa orientačného delenia stupňov bol v štádiu stredného stupňa opitosti. V danom prípade išlo zo súdnolekárskeho hľadiska o násilnú kategóriu smrti - utopenie v kabíne osobného motorového vozidla po prevrátení a páde vozidla do rybníka následkom dopravnej nehody.

9. Podľa rodných listov bol nebohý synom žalobcov 1/, 2/, bratom žalobcu 3/, otcom mal. žalobcu 5/.

10. Výsluchom žalobcu 1/ - otca nebohého mal súd preukázané, že žili v spoločnej domácnosti spolu s nebohým, jeho družkou a ich maloletým synom. Asi po pol roku od nehody sa družka s vnukom odsťahovali. Už mu je cudzia. Chodí s vnukom do ich domácnosti počas týždňa a aj cez víkendy, vnuk sa podobá na nebohého. Stále sa pýta na otca. Nebohý nepožíval omamné látky a alkohol príležitostne. Nebolo časté, že by ráno odišiel a celý deň sa neozval. Pracovali u spoločného zamestnávateľa na rovnaké smeny, chodili spolu do práce. Po návrate z práce trávili spoločne čas napr. prácami okolo nehnuteľností, cez leto mali bazénik, chýba mu každý deň. Spoločne vzťahy mali dobré. Nebohý prispieval na domácnosť sumou 150 eur, s družkou si samy varili. Domácnosť majú v rodinnom dome tak, že na prízemí býva s manželkou, na poschodí každý zo synov dve izby. Pred nehodou vybavoval nebohý hypotéku, plánoval kúpiť byt na prenájmanie. V deň nehody videl nebohého ráno, keď na jeho požiadanie mu išiel vybrať lieky od lekára. Raz mu telefonoval, ešte čakal u lekára a potom už spolu nekomunikovali. Nebohého boli identifikovať, pričom žalobkyňa 2/ odpadla a taktiež asi po hodine aj doma. Od jeho smrti nemôže dobre spať, budí sa v noci, snívajú sa mu rôzne „blbosti“, napr., že je v hrobe s nebohým a pod. Na trestné pojednávanie nebol pozvaný. Má vedomosť o tom, že bola dohoda a žalovaný 1/ bol odsúdený na 5,5 roka. Podľa jeho názoru to nie je žiaden trest, pretože má 18 rokov a po polovici ho prepustia, nie je to žiadny satisfakcia.

11. Výsluchom žalobkyne 2/ - matky nebohého mal súd preukázané, že s nebohým mala dobrý vzťah. Po príchode z práce vždy zdravil zdvihnutím ruky, pozdravom, pýtal sa, čo varila. Spolu s vnukom chodili všade spolu, napr. na preliezky do Maxu, zabávali sa, hrali spolu. Zo spoločnej domácnosti sa družka asi 5-6 mesiacov po smrti nebohého odsťahovala, bolo to správne a pre ňu už je cudzia. Domácnosť naďalej navštevuje, najmä kvôli vnukovi. Ak by neprišlo k nehode bývali by naďalej v spoločnej domácnosti. Mali všetci dobré vzťahy. Nebohý chodil do práce, potom sa zabávali doma, grilovali, bolo dobre. Nebohý prispieval na domácnosť sumou 150 eur mesačne. S jeho družkou si rozumel, pomáhala, varila a na druhej strane on pomáhal s vnukom. Počas vianočných sviatkov si každý vo svojej domácnosti pripravili stromček, pohostenie a v priebehu večera sa vzájomne navštevovali. Nebohý mal s družkou všetko nové, mala radosť z toho, ako si mladí všetko chystali, varili si. Teraz to budú štvrté Vianoce, čo nemajú Vianoce. Nemá vedomosť o tom, že by sa nebohý poznal so žalovaným 1/. Chodil von s neb. H. O., ktorý má dve deti, chodili s nimi, alebo sa hrali spolu na dvore. Nebohý príležitostne požil alkohol, ak boli sviatky. Nemá vedomosť o tom, že by sa všetci štyria, ktorí boli vo vozidle stretávali pred nejakou krčmou. Odsúdenie žalovaného nevníma ako satisfakciu. Žalovaný 1/ sa im neospravedlnil, nič neurobil. Ani nikto z jeho rodiny. Ani ospravedlnenie by nevníkala ako určitú satisfakciu. Týmto konaním sleduje tak, aby bol vnuk zabezpečený. Nie všetky peniaze by dali vnukovi.

12. Výsluchom žalobcu 3/ - brata nebohého mal súd preukázané, že mali spolu dobré vzťahy. Spoločne s otcom chodili aj do práce. V zamestnaní skončil zo zdravotných dôvodov. Na poschodí rodinného domu býval spolu s družkou a mal dcérou. Asi 1,5 roka po nehode sa družka s mal. dcérou odsťahovala z domácnosti. Nebohý požíval alkohol príležitostne. Chodili spolu s družkami na zábavy, nebohý nebol nikdy „opitý na mol“. Keď mali voľno chodili spolu „na kočár“, preliezky, do mesta, okolo rybníkov. Na diskotéku chodili asi 2x do roka. Mal vedomosť o kamarátoch nebohého, ale žalovaného 1/ poznal len z videnia. Nebohý sa kamarátil s neb. H. O., s ktorým chodil von a tiež aj on s nimi chodil. Matka mu oznámila v noci, čo sa stalo bratovi a vtedy odpadol, nemohol sa postaviť z postele. S bratom spoločne vyrastali od malička, bol mladší o 3,5 roka, dával na neho pozor, pomáhal mu pri písaní úloh, chodili domov okolo 18,00 - 19,00 hod. V živote sa nikdy neoddelili, celý život bývali spolu u rodičov, nepohádali sa, nepobili, nič zlé si nepovedali, vzťahy boli veľmi dobré, bratské, ako majú byť. Bývali vedľa seba, spávali cez stenu. Vianoce trávili spoločne, mali 2 aj 3 stromčeky, boli spolu. Teraz zostal sám s rodičmi. Teraz sa mu o ňom sníva, nedá sa zabudnúť, ani nijako nahradiť, peniazmi ani ničím. Po strate brata sú na tom horšie rodičia. Žalovaný 1/ fetoval, ale nebohý nikdy. Žiadnym spôsobom sa s ním žalovaný 1/ nekontaktoval, napriek tomu, že sa po nehode stretli v meste. Bol odsúdený na 5,5 rokov, čo je za dva životy nič. Prípadné ospravedlnenie žalovaného 1/ by mu nič neurobilo, toto môže urobiť každý jeden, sú to len slová. V konaní si uplatňuje, aby sa mal malý chlapec dobre, aby mal zabezpečený život. Naďalej býva v domácnosti svojich rodičov, je nezamestnaný, má zhoršený zdravotný stav, neprispieva na domácnosť, má príjem 80 eur, živí ho matka.

13. Výsluchom žalobkyne 4/ - družky nebohého mal súd preukázané, že má problémy so sluchom, nepočuje takmer na 100%, používa prístroj. S nebohým sa poznali od roku 2013, keď sa nastahovali aj k „starým“ - takto oslovuje rodičov nebohého. Spolužitie bolo dobré, všetci si vychádzali, syn bol často chodí, chodili spolu k lekárovi, bola s ním opakovane hospitalizovaná. Nebohý nepil, dával si len pivo. Chodil do práce, po výplate myslel najprv na dieťa, čo kúpiť. Nakupovali spolu, odovzdával jej peniaze a v prípade, že potreboval peniaze napr. na cigarety, pýtal si od nej. Krátko po narodení syna sa dohodli, že sa odsťahujú z domácnosti. Počas spolužitia väčšinou trávili čas doma, keď chodili von, išli aj s bratom nebohého a priateľom druha neb. H. O.. Spolu na dvore grilovali, chodili na návštevy rodiny. V deň nehody boli spolu ráno nakupovať, potom išiel nebohý pre lieky otcovi. Keď sa nevracal domov, telefonovala mu, ale nebral mobil. Išla s dieťaťom na prechádzku a zistila, že nebohý bol s H. O. a žalovaným 1/ pre lieky, potom na námestí v meste C.. Nebohý sa jej vôbec neozval. Stratú druha pociťuje zle, pretože má príjem len z invalidného dôchodku, sirotského spolu v sume 290 eur mesačne, nikde sa nemôže pre zdravotné problémy so sluchom zamestnať. Pri finančnom ohodnotení citovej straty uviedla, že živiteľ rodiny chýba. Strata je nahraditeľná mesačne, pretože invalidný dôchodok je málo. Maloletý sa stále pýta na otca, v deň nehody stále plakal, pozeral sa na fotografiu. Na nebohého sa pýtal vždy aj keď bol v práci, pri jedle ukazoval na stoličku, kde nebohý sedával. Chodili každý deň na cintorín zapalovať sviečku. Nemohla spať v izbe, kde bývali, myšlienky jej robili zle a preto sa odsťahovala. Asi dva roky má priateľa, s ktorým žije v spoločnej domácnosti u jej rodičov. Priateľ je zamestnaný, nemá žiadne deti, prispieva na domácnosť sumou 380 eur. Maloletý syn si zvyká na jej druha, rozumejú si, všetko je v poriadku, druh niekedy berie malého napr. do obchodu. Maloletému synovi povedala, že otec išiel do neba, lebo sa stále pýta, kde je „tata“. Terajšieho druha oslovuje „tata“, strýc alebo krstným menom M..

Maloletý spáva dobre, niekedy plače s tým, že sa mu sníva o „tatovi“. Na cintorín chodia asi 1x za tri mesiace. S terajším druhom plánujú založiť rodinu a mať aspoň jedno dieťa. Minulý rok bola tehotná, ale musela sa podrobiť zákroku z dôvodu odumretia plodu. Žalovaného 1/ poznala, ale sa spolu nebavili. Nebohý ho nepoznal, aj keď bývali v tom istom prostredí. Po dopravnej nehode žalovaného 1/ stretla, ale tento sa jej žiadnym spôsobom neospravedlnil. Uložený trest je málo.

14. Výsluchom žalovaného 1/ mal súd preukázané, že po oboznámení sa s obsahom vykonaného dokazovania nechcel k veci nič uviesť. Na otázky zástupcov strán sporu uviedol, že sa poznal s nebohým, stretávali sa, pred jazdou pili alkohol, ale si myslí, že v aute nie. Nebohý požíval alkohol často, drogy nevie. Vedel o tom, že nemá vodičský preukaz. Nebohý ani nikto iný neprotestoval, keď chcel jazdiť. Nebohý sedel vzadu, nebol pripútaný. Po nehode, keď bolo auto v jazere sa ich snažili vyťahovať zozadu, ale nešlo to. Nie je schopný zaplatiť uplatnenú sumu, bola by pre neho likvidačná. Ak by mal nejaké finančné prostriedky určite by ich kal žalobcom. Následky nehody znáša ťažko, nevie sa s tým vyrovať. So žalobou nesúhlasí. Žalobcom sa ospravedlnil za spôsobenú ujmu.

15. Žalovaný 2/ na pojednávaní zotrval na svojich skutkových tvrdeniach uvedených vo vyjadreniach vrátane vznesenej námietky nedostatku vecnej pasívnej legitímácie. Poukázal na príčinnú súvislosť smrti nebohého, ktorou bolo utopenie. Má za to, že nie spravodlivé, aby žalovaný 1/ sám znášal následky poškodenia nebohého, pretože pri dopravnej nehode bol ďalší preživší, ktorý taktiež mohol poskytnúť pomoc poškodenému a voči tomuto preživšiemu nemá žalovaný 2/ žiaden vzťah. Rozhodujúce sú majetkové pomery žalovaného 1/, ku ktorým sa vyjadril a od týchto sa odvíja výška prípadnej náhrady. Poukázal na psychický stav žalovaného 1/ a realizované ospravedlnenia poškodeným. Treba vziať do úvahy aj spoluzavinenie poškodeného, ktorý bol pod vplyvom alkoholu a skutočnosť, že žalovaný 1/ bol odsúdený, čím bolo dané morálne zadosťučinenie.

16. Oboznámením výsluchu matky žalovaného 1/ M. D. v zápisnici o pojednávaní zo dňa 11.01.2018 v spore vedenom na Okresnom súde Skalica sp. zn. 5C/7/2017 mal súd preukázané, že má dobrý vzťah so synom, v čase dopravnej nehody býval u nej. Udalosť na syna vplýva strašne, v dôsledku toho spával pri rozsvietenom svetle, mal na izbe otvorené dvere, kúpil si psa, aby ho trochu utíšil. Budil sa zo spania, kričal, nevedel, kde je, bál sa chodiť von. Bolo to v dôsledku toho, že nechtiac zabil kamarátov. Po čase rozprával, že všetci pili v aute, vedeli že nemá vodičský preukaz a niektorý z nich povedal, že idú do Z.. Vedela, že kúpil auto, chcel sa dať zapísať do autoškoly. Mala vedomosť, že užíval marihuanu a tak isto aj H.. O.Í. mladší a tiež O. S..

17. Podľa lekárskeho nálezu zo dňa 09.10.2019 NeuroMedic s.r.o. Skalica u žalobcu 1/ pretrvávajú ťažkosti, premenlivé, aulin si dáva alebo bolesti máva aj tak, ako kedy, podľa záťaž, bol vyšetrený na psychiatrii, úzkostne depresívna porucha, nasadený Mirzaten, potvrdená diskopatia L5/S1 bilat, s kontaktom na L5 bilat, primárna stenoza spin kanála, anxiózna depresívna porucha.

18. Podľa § 11 OZ, fyzická osoba má právo na ochranu svojej osobnosti, najmä života a zdravia, občianskej cti a ľudskej dôstojnosti, ako aj súkromia, svojho mena a prejavov osobnej povahy.

19. Podľa § 13 ods. 1, 2 OZ, fyzická osoba má právo najmä sa domáhať, aby sa upustilo od neoprávnených zásahov do práva na ochranu jeho osobnosti, aby sa odstránili následky týchto zásahov a aby mu bolo dané primerané zadosťučinenie. Pokiaľ by sa nezdalo postačujúce zadosťučinenie podľa odseku 1 najmä preto, že bola v značnej miere znížená dôstojnosť fyzickej osoby alebo jeho vážnosť v spoločnosti, má fyzická osoba tiež právo na náhradu nemajetkovej ujmy v peniazoch.

20. Podľa § 822 OZ, z poistenia zodpovednosti za škodu má poistený právo, aby v prípade poistnej udalosti poisťovateľa za neho nahradil podľa poistných podmienok škodu, za ktorú zodpovedá.

21. Náhradu platí poisťovateľ poškodenému; poškodený však právo na plnenie proti poisťovateľovi nemá, ak osobitné predpisy neustanovujú inak.

22. Podľa § 2 písm. g), h), i) ZoZP, poškodeným je ten, kto utrpel prevádzkou motorového vozidla škodu a má nárok na náhradu škody podľa tohto zákona, škodovou udalosťou je skutočnosť, ktorá môže byť dôvodom vzniku práv poškodeného na plnenie poisťovateľa alebo kancelárie, poistnou udalosťou vznik povinnosti poisťovateľa alebo kancelárie nahradiť vzniknutú škodu.

23. Podľa § 3 ods. 1 ZoZP, povinnosť uzavrieť poistnú zmluvu má pri tuzemskom motorovom vozidle ten, kto je ako držiteľ motorového vozidla zapísaný v dokladoch vozidla alebo ten, kto je v dokladoch vozidla zapísaný ako osoba, na ktorú sa držba motorového vozidla previedla, v ostatných prípadoch ten, kto

je vlastníkom motorového vozidla alebo jeho prevádzkovateľom. Ak na motorové vozidlo je uzatvorená nájomná zmluva s právom kúpy prenajatej veci, povinnosť uzavrieť poisťovaciu zmluvu má nájomca.

24. Podľa § 4 ods. 1, 2 písm. a) ZoPZ, poisťovanie zodpovednosti sa vzťahuje na každého, kto zodpovedá za škodu spôsobenú prevádzkou motorového vozidla uvedeného v poisťovacej zmluve. Poistený má z poisťovania zodpovednosti právo, aby poisťovateľ za neho nahradil poškodenému uplatnené preukázané nároky na náhradu škody na zdraví a nákladov pri usmrtení.

25. Podľa § 7 ods. 1 ZoPZ, limit poisťového plnenia je najvyššia hranica poisťového plnenia poisťovateľa pri jednej škodovej udalosti. Limity poisťového plnenia musia byť uvedené v poisťovacej zmluve.

26. Žalobcovia sa žalobným návrhom domáhali uloženia povinnosti žalovanými na náhradu nemajetkovej ujmy v súvislosti so smrťou nebohého pri dopravnej nehode v dôsledku trestného činu žalovaného 1/ a žalovaného 2/ ako poisťovateľa motorového vozidla, pri dopravnej nehode ktorého nastala smrť nebohého.

27. Vzhľadom na vznesenú námietku nedostatku vecnej pasívnej legitímácie v konaní žalovaným 2/ súd v súlade so zásadou hospodárnosti sporu prednostne posúdil túto vznesenú námietku. Žalovaný 2/ dôvodil nedostatok jeho vecnej pasívnej legitímácie v podstate odkazom na ustanovenia zák. č. 381/2001 Z.z. o PZP, Smernicu Rady č. 72/166/EHS z 24.4.1972, niektoré rozhodnutia všeobecných súdov a NS SR, z ktorých vyvodil, že zo zmluvy o povinnom zmluvnom poistení, ktorej súčasťou sú Všeobecné poisťovacie podmienky pre poisťovanie zodpovednosti za škodu spôsobenú prevádzkou motorového vozidla, bol stanovený rozsah poisťovania výlučne za škodu, nie však za ujmu na osobnostných právach. Súd odkazuje v súčasnosti už na ustálenú rozhodovaciu činnosť pri riešení tejto námietky všeobecných súdov SR, odvolacích súdov (napr. KS v Trnave sp. zn. 10Co/218/2015), NS SR (napr. 8Cdo/103/2019 z 29.05.2019, 6Cdo/118/2019 z 17.06.2019, 3Cdo/78/2019 z 13.06.2019), ale najmä na rozhodnutie zverejnené v Zbierke stanovísk najvyššieho súdu a rozhodnutí súdov Slovenskej republiky sp. zn. 6 MCdo 1/2016. Toto rozhodnutie bolo neskôr publikované ako judikát R 61/2018 z 09.10.2018. Podľa tohto rozhodnutia právna veta znie: „Škodou pre účely zákona č. 381/2001 Z.z. o povinnom zmluvnom poistení zodpovednosti za škodu spôsobenú prevádzkou motorového vozidla a o zmene a doplnení niektorých zákonov v znení neskorších zmien a doplnení je aj nemajetková ujma spočívajúca v zásahu do osobnostných práv pozostalých obeť dopravnej nehody spôsobenej prevádzkou motorového vozidla“. Týmto postupom najvyššieho súdu bolo dosiahnuté názorové zjednotenie dovolacích senátov v predmetnej problematike, čím zároveň došlo k ustáleniu rozhodovacej praxe dovolacieho súdu. Súd poukazuje na to, že žalovaný 2/ už podala dovolania vo viacerých skutkovo a právne obdobných sporoch. Z obsahu rozhodnutí najvyššieho súdu mal možnosť oboznámiť sa s tým, že dovolací súd právne otázky, ktoré žalovaný 2/ nastolil aj v tomto prípade, posudzuje už v súlade s právnymi závermi, na ktorých spočíva prijatý judikát. Na uvedenom nič nemení tvrdenie žalovaného 2/ o posúdení nastolenej otázky pred veľkým senátom NS SR. Súd preto uzavrel, že žalovaný 2/ je v konaní vecne pasívne legitímovanou stranou sporu.

28. Predmetom konania na základe podanej žaloby bolo uplatnené právo žalobcov na ochranu osobnosti, do ktorého bolo zasiahnuté neoprávneným zásahom, teda konaním, ktoré zasahuje do práv chránených citovaným ustanovením § 11 OZ a ktoré bolo v rozpore s právami a povinnosťami pôvodcu zásahu stanovených právnym poriadkom. Predpokladmi vzniku nároku na náhradu nemajetkovej ujmy v spore je existencia ujmy (spočívajúca v strate osoby blízkej), porušenie právnej povinnosti, resp. protiprávny úkon (spočívajúci v konaní žalovaného ako zodpovednej osoby za narušenie osobnostných práv žalobcov), príčinná súvislosť medzi touto ujmom a protiprávnym konaním.

29. Neoprávneným zásahom do práva na ochranu osobnosti je konanie neoprávnené smerujúce proti osobnej aj mravnej integrite fyzickej osoby, ktoré je objektívne spôsobilé nepriaznivo zasiahnuť niektorú zo zložiek osobnosti fyzickej osoby. Súd mal preukázané právoplatným rozsudkom v trestnej veci, že žalovaný 1/ sa dopustil v súvislosti s dopravnou nehodou dňa 14.12.2015 prečinu usmrtenia, keď ako vodič dopravného prostriedku spôsobil v stave vylučujúcom spôsobilosť vykonávať takú činnosť, ktorý si privodil vplyvom návykovej látky, z nedbanlivosti spôsobil smrť dvoch osôb. Jednou z týchto osôb bol nebohý O. S. ako osoba blízka žalobcom. Smrťou nebohého bolo zasiahnuté do ich práva na súkromný a rodinný život, čím bol splnený predpoklad existencie ujmy. Konaním žalovaného 1/ bol splnený predpoklad nároku spočívajúci v jeho protiprávnom úkone, za ktorý bol právoplatne odsúdený v trestnej veci. Súd má za to, že bol splnený aj predpoklad príčinnej súvislosti medzi ujmom a protiprávnym konaním žalovaného 1/. V rámci trestného konania bolo preukázané, že v dôsledku dopravnej nehody motorové vozidlo vyšlo mimo cestu a prevrátilo sa na strechu do rybníka a následne došlo k násilnej

smrti nebohého utopením v kabíne motorového vozidla. K námietke žalovaného 2/ o absencii príčinnej súvislosti medzi dopravnou nehodou a smrťou utopením, súd uvádza, že v prípade, ak by nedošlo k dopravnej nehode, nenastal by ani následok smrti utopením, alebo pri inom mechanizme dopravnej nehody mohli nastať odlišné následky, príp. smrť osôb vo vozidle iným spôsobom, napr. udusením pri požiari vozidla. Súd preto uzavrel, že boli splnené predpoklady vzniku uplatneného nároku žalobcami voči žalovaným na náhradu nemajetkovej ujmy.

30. Osobnosť človeka je chránená prostredníctvom všeobecného osobnostného práva. V prípade neoprávneného zásahu do určitého absolútneho osobnostného práva vznikne poškodenej osobe právo domáhať sa svojej ochrany. Právo na náhradu nemajetkovej ujmy v peniazoch podľa § 13 ods. 2 OZ predstavuje jedno z parciálnych a relatívne samostatných prostriedkov ochrany jednotného práva na ochranu osobnosti fyzickej osoby. Vzniká vtedy, keď morálna satisfakcia ako rýdzo osobné právo, na vyváženie a zmiernenie nepriaznivých následkov protiprávneho zásahu do osobnostných práv nestačí. Žalovaný 1/ bol odsúdený právoplatným rozhodnutím súdu na trest odňatia slobody v trvaní 5 rokov a 6 mesiacov. Svojim protiprávnym konaním spôsobil smrť dvoch osôb. Žalovaný 1/ nastúpil do výkonu trestu vo veku svojich 20 rokov a po jeho vykonaní bude prepustený najneskôr vo veku svojich 26 rokov, teda bude mať pred sebou prevažnú časť svojho produktívneho života. Z týchto dôvodov potom žalobcovia vnímajú morálnu satisfakciu ako nedostatočnú na vyváženie alebo zmiernenie nepriaznivých následkov jeho protiprávneho konania do zásahu ich osobnostných práv. Žalovaný 1/ ani v konaní nepreukázal, že by sa žalobcom akýmkoľvek spôsobom ospravedlnil, prejavil ľútosť na stratou osoby nebohého. Výsluchom jeho matky ako svedkyne nebolo dostatočne preukázané, že by im bol doručený akýkoľvek ospravedlňujúci list, s akým obsahom žalobcom.

31. Vzhľadom k uvedeným skutočnostiam potom nastupuje určenie výšky nemajetkovej ujmy v peniazoch. Základnými kritériami určenia výšky nemajetkovej ujmy v peniazoch, v dôsledku neoprávneného zásahu do práva na ochranu osobnosti, sú závažnosť vzniknutej ujmy, ako i okolnosti, za ktorých k porušeniu práva došlo (ktoré môžu byť významné tak u osoby postihnutej, ako aj u osoby, ktorá neoprávnený zásah spôsobil). Výška peňažnej náhrady je predmetom voľnej úvahy súdu, keďže zákon neustanovuje ani rámcové čiastky pre odškodnenie nemajetkovej ujmy. Preto súd musí prihliadnuť okrem závažnosti vzniknutej ujmy a o okolností, za ktorých k porušeniu práva došlo, k naplneniu požiadavky účinného primeraného zadosťučinenia za vzniknutú nemajetkovú ujmu, ale i k požiadavke nezneužívania tohto právneho prostriedku na neprípustné obohacovanie. Primeranosť je rozhodujúcim kritériom priznávania odškodnenia, aby bol dosiahnutý účel kompenzácie, inak napriek poskytnutému odškodneniu by sa poškodení mohli naďalej kvalifikovať ako obeť porušenia podľa čl. 34 Dohovoru o ľudských právach. Na druhej strane pri zachovaní proporcionality výška peňažnej satisfakcie nesmie byť prostriedkom bezdôvodného obohatenia a pôsobiť na škodcu likvidačne. Rozhodujúcim je preto zvažovanie individuálnych okolností prípadu. Výška náhrady nemajetkovej ujmy musí tiež odrážať všeobecne zdieľané predstavy spravodlivosti.

32. Súd vyhodnotil výsledky vykonaného dokazovania, keď má za to, že smrťou nebohého bolo zasiahnuté to základného práva žalobcov na súkromie a rodinný život. Ich ďalší život bol narušený vážnym spôsobom, ide o trvalú a neodstrániteľnú ujmu v narušení rodiny, rodinných vzťahov, perspektívu ďalšieho života, pretrhnutie väzieb v rámci širšej rodiny s priamymi príbuznými. Žalobcovia spolu s nebohým tvorili spolužijúcu komunitu - rodinu, ktorá nie je významná len pre deti, ale má zmysel aj pre rodičov. Žili v spoločnej domácnosti, v ktorej si zabezpečovali potreby sčasti spoločne, sčasti každý zo svojich prostriedkov a podľa svojich potrieb. Pri hierarchii hodnôt je ako najdôležitejšia v spoločnosti všeobecne uznávaná hodnota „hodnota života“ cez „osobnú slobodu a bezpečnosť“, „rodinný a súkromný život“ až po slobody, akými sú „sloboda prejavu, náboženská sloboda a sloboda zhromažďovania“ a „majetkové práva“. Zoradenie hodnôt vychádza u ustálenej judikatúry EŠLP v Štrasburgu. Súd pri „hodnote života“ v súvislosti s právom na rodinný a súkromný život uvažuje tak, že smrť je súčasťou života, ale v danom prípade k nej došlo nečakane, v nepríhodnú dobu. Na druhej strane však má za to, že by išlo o závažnejší zásah, ak by sa jednalo o poškodenie vo sfére zdravia s trvalými následkami, spojené s invaliditou a následným značným obmedzením súkromného a rodinného života.

33. Žalobcovia 1/, 2/ boli rodičmi nebohého a ku strate syna došlo v ich veku 54 a 55 rokov, kedy už nie je pravdepodobnosť mať ďalšieho potomka. Okrem nebohého majú ďalšieho plnoletého syna, ktorý s nimi býva v spoločnej domácnosti. Nebohý bol pre nich nielen dieťaťom, ale i osobou, s ktorou sa mohli rozprávať o rôznych životných problémoch, vzájomne si pomáhali, trávili voľný čas. Žalobca 1/

s nebohým pracovali u spoločného zamestnávateľa, na rovnaké smeny, spolu dochádzali do práce. Z ich výpovedí mal súd preukázané, že prestali sláviť vianočné sviatky tak, ako boli zvyknutý, nebohý im chýba. Prišlo k obmedzeniu kontaktu s maloletým žalobcom 5/ ich vnukom, keďže sa žalobkyňa 4/ z ich domácnosti odsťahovala. Súd však poukazuje na to, že výsluchom žalobkyne 4/ - družky nebohého mal preukázané, že mali záujem sa zo spoločnej domácnosti žalobcov 1/, 2/ odsťahovať a osamostatniť, takže by aj tak v budúcnosti nebývali v spoločnej domácnosti. Nemali vedomosť o tom s kým sa nebohý stretával. Nebohý bol vo veku, keď už mal založenú vlastnú rodinu a plány do budúcnosti. Bol zárobkovo činný a ani žalobcovia 1/, 2/ neboli na neho odkázaní výživou. U žalobcov 1/, 2/ sa jedná o pocity, traumy spôsobnú, keď rodič prežije svoje dieťa, teda o psychickú bolesť zo strany veľmi blízkeho človeka. Žalobca 1/ predložil lekársky nález zo dňa 09.10.2019 z neurologickej ambulancie, ktorým však nepreukázal odkedy túto ambulanciu navštevuje, z dôvodu akých zdravotných problémov, či sa mu zhoršil zdravotný stav v čase po smrti jeho syna. Podľa uvedenej diagnózy sa jedná o poruchy lumbálnych a iných medzistavcových platničiek (M 51.1). Bol vyšetrený na psychiatrii (bez uvedenia dátumu, obdobia) s úzkostnou depresívnou poruchou osobnosti. Uvedená porucha sa podľa dostupných informácií prejavuje nadmernou a ťažko korigovateľnou tendenciou reagovať úzkostne na rôzne životné situácie, najmä nové situácie, zvlášť ak sú spojené s kontaktom s novými ľuďmi alebo podávaním nejakého výkonu s reakciou vyhnúť sa takýmto situáciám. Predpokladá sa, že príčinou je vzájomná interakcia biologických vplyvov (dedičnosť, ale aj chronické zdravotné problémy) a úzkostlivej, stereotypnej a nadmerne ochraňujúcej výchovy. Žalobca 1/ žiadne skutkové tvrdenia k tomuto predloženému dôkazu neuviedol. Súd má za to, že žalobca 1/ nepreukázal, že by psychická bolesť zo straty dieťaťa prerástla do duševného ochorenia.

34. Žalobca 3/ bol bratom nebohého, ktorého výsluchom mal súd preukázané, že mali dobré vzťahy, nepohádali sa, nepobili, vyrastali spolu, určitú dobu pracovali u spoločného zamestnávateľa, bývali spolu v domácnosti žalobcov 1/, 2/, mali vedľa seba izby. Chodievali spolu aj s družkami, deťmi von, na preliezky, na pivo, nebohý požíval alkohol príležitostne. Žalovaného 1/ poznal z videnia, nechodili spolu von, jeho kamarátom bol neb. H. O.. Žalobca 3/ a nebohý boli dospelými bratmi, ktorí mali každý založenú vlastnú rodinu. Súd má za to, že sa jednalo o dobré súrodenecké vzťahy.

35. Žalobkyňa 4/ bola družkou nebohého, s ktorou žil v spoločnej domácnosti dva roky. Je invalidnou dôchodkyňou s príjmom 290 eur mesačne vrátane sirotského dôchodku. S nebohým mali dobré vzťahy, bol živiteľom rodiny, plánovali založiť si samostatnú domácnosť. Po dvojročnom spolužití a narodení maloletého dieťaťa - žalobcu 5/ bolo toto prerušené smrťou nebohého. Súd vzal do úvahy, že žalobkyňa 4/ je vo veku 24 rokov, v ktorom veku sa splnil aj možný predpoklad, že bude mať ďalší vzťah s iným mužom a založí si novú rodinu. Výsluchom žalobkyne 4/ mal súd preukázané, že po dobu takmer dvoch rokov (menej ako dva roky po smrti nebohého) žije v spoločnej domácnosti s iným mužom, plánujú založenie rodiny a v roku 2018 bola tehotná. Nepochybne osobnosť každého človeka je nenahraditeľná, každý je jedinečný a žalobkyňa 4/ pociťovala stratu nebohého nielen v emočnej oblasti, ale aj finančnej. Avšak po smrti nebohého žije po dobu dvoch rokov v novom citovom vzťahu s druhom, ktorý aj finančne prispieva do domácnosti, ktorú skutočnosť súd vzal do úvahy pri určovaní výšky nemajetkovej ujmy.

36. Žalobca 5/ bol maloletým dieťaťom nebohého. K smrti nebohého prišlo vo veku 15 mesiacov maloletého. Výsluchom mal súd preukázané, že nebohý sa venoval dieťaťu, zabezpečoval jeho potreby, na ktoré finančne prispieval. Maloletý po dobu dvoch rokov žije s matkou v spoločnej domácnosti s jej druhom, na ktorého si zvyká, rozumejú si spolu, všetko je v poriadku, oslovuje ho „tato“, krstným menom alebo niekedy „strýc“. Maloletý stratil svojho biologického otca, ktorá strata je nenahraditeľná, ale vzhľadom na vek si nemohol plne uvedomiť túto stratu. V súčasnej dobe žije v novo vytvorenej rodine, v ktorom spolužití neboli preukázané žiadne nedostatky.

37. Súd pri určení výška náhrady nemajetkovej ujmy vzal do úvahy aj okolnosti, za ktorých prišlo k dopravnej nehode. V konaní bolo preukázané, že žalovaný 1/ nemal vodičské oprávnenie na riadenie motorového vozidla a okrem toho bol pod vplyvom alkoholu. Napriek tejto skutočnosti, s ktorou boli oboznámené osoby nachádzajúce sa v motorovom vozidle, teda aj nebohý, nastúpili do motorového vozidla a nechali sa viesť žalovaným 1/. Nebohý sa celý deň nekontaktoval s družkou, ani rodičmi, bratom, nemal potrebu im oznámiť, kde sa nachádza, kedy príde, napriek tvrdným dobrým vzťahom v rodinnej komunite. Nikto z jeho osôb blízkych celý deň (od doobedia) až do neskorých nočných hodín nemali vedomosť, kde trávi čas. Taktiež bolo preukázané, že nebohý bol v čase dopravnej nehody v

štádiu stredného stupňa opitosti, ktorý stav zrejme aj ovplyvnil jeho schopnosť dostať sa z motorového vozidla po jeho prevrátení a páde do rybníka.

38. Súd pri zachovaní proporcionality výšky nemajetkovej ujmy, ktorá ako peňažná satisfakcia nesmie byť prostriedkom bezdôvodného obohatenia vzal do úvahy vyjadrenia žalobcov v súvislosti s uplatneným nárokom. Žalobcovia 2/, 3/ tvrdili, že si uplatňujú, aby sa mal malý chlapec dobre, bol zabezpečený. Žalobkyňa 4/ uviedla, že strata druhá je nahraditeľná, mesačne, pretože invalidný dôchodok je málo. Nevedela uviesť akú výšku si v konaní uplatňuje. Žalobcom boli v konaní poskytnuté právne služby splnomocneným advokátom a napriek tomu zrejme neboli dostatočným spôsobom oboznámení s obsahom uplatneného nároku, jeho podstatou a výškou.

39. Súd pri posúdení okolnosti, či priznaná suma nebude na žalovaného 1/ pôsobiť likvidačne vzal so úvahy, že po prepustení z výkonu trestu odňatia slobody bude žalovaný 1/ na začiatku svojho produktívneho veku, kedy bude môcť vstúpiť do pracovnoprávneho vzťahu, začať podnikáť, zabezpečiť peňažné prostriedky, nadobudnúť majetok, podľa svojich schopností a možností následne splniť svoje záväzky voči žalobcom. Žalovanému 1/ bola v trestnom konaní preukázaná jeho vina za prečin usmrtenia syna, brata, druhá a otca žalobcov za čo mu bol uložený trest. Okrem toho je vždy ten, kto svojim protiprávnym konaním spôsobil inému škodu, resp. ujmu, túto nahradiť bez ohľadu na to, či bol, resp. nebol uznaný vinným za spáchanie trestného činu. Aj keď žalovaný 1/ v súčasnej dobe nemá majetok, resp. nemá príjem, nie je vylúčené vzhľadom k uvedenému, že tento v budúcnosti bude mať.

40. Podľa čl. 8 Dohovoru o ľudských právach (oznámenie FMZV č. 209/1992 Zb.), každý má právo na rešpektovanie svojho súkromného a rodinného života, obydlia a korešpondencie.

41. Súd pri vyhodnotení všetkých dôkazov jednotlivo a vo vzájomných súvislostiach s prihliadnutím na kritéria pri priznávaní výšky nemajetkovej ujmy v peniazoch vychádzal zo zákonného pravidla, že peňažná náhrada musí byť primeraná a porovnateľná s priznaním takýchto náhrad v iných obdobných prípadoch. Zoradenie hodnôt pri porušení jednotlivých práv vychádza z ustálenej judikatúry ESLP v Štrasburgu a taktiež priradenie výšky nemajetkovej ujmy a jej rozsah. V prípade priznania neprimerane nižšej výšky, ako by ju priznal ESLP, poškodený stále zostáva „obeťou“ a môže sa domáhať odškodnenia a nápravy pre ESLP. Súd takto vychádzal z východiskovej čiastky pri náhrade nemajetkovej ujmy porušením čl. 8 Dohovoru práva rodinný život vo výške 15000 eur s minimálnou výškou 5000 eur. Súd v spore nemal preukázané žiadne mimoriadne okolnosti, pre ktoré by zvažoval zvýšenie priznanej náhrady. Na druhej strane má za to, že boli preukázané okolnosti, ktoré odôvodňujú zníženie priemernej náhrady. Ani jeden zo žalobcov vzhľadom na nimi tvrdené veľmi dobré vzťahy nemali vedomosť o tom, ako trávil nebohý čas v deň dopravnej nehody; aj keď mal požívať alkohol len výnimočne, v deň dopravnej nehody bol v štádiu stredného stupňa opitosti.

42. U žalobcov 1/, 2/ ako rodičov bolo porušené právo na rodinný život smrťou jedného z ich dvoch plnoletých synov, ktorý síce s ním žil v spoločnej domácnosti, s otcom chodil do práce, trávili voľný čas, ale spolu s družkou a dieťaťom sa plánoval z tejto domácnosti odsťahovať. Neboli vzájomne odkázaný výživou, starostlivosťou. Súd po zvážení preukázaných skutočností u žalobcov a okolností na strane nebohého v súvislosti s dopravnou nehodou má za to, že primeraná výška nemajetkovej ujmy predstavuje u každého sumu 8000 eur. U žalobcu 3/ ako plnoletého brata, s ktorým mali súrodenecké vzťahy, bývali v spoločnej domácnosti u rodičov, mali samostatné rodiny, nemal vedomosť o tom, ako trávil nebohý čas v deň nehody sumu 5000 eur. U žalobkyne 4/ ako družky, ktorá v súčasnej dobe už žije dva roky s iným mužom, s ktorým očakávala narodenie dieťaťa sumu 7000 eur. U mal. žalobcu 5/ ako dieťaťa v útľom veku zomrel biologický otec, ale vzhľadom na vek zrejme nie je schopný v plnom rozsahu si uvedomiť túto stratu a v súčasnej dobe žije s matkou a jej druhom, s ktorým si vytvára vzájomný vzťah, niekedy ho oslovuje aj „tato“. Súd má za to, že u tohto maloletého žalobcu je primeraná výška nemajetkovej ujmy v sume 10000 eur. Súd preto uložil žalovaným 1/, 2/ zaplatiť priznané sumy žalobcom s tým, že plnením jedného so žalovaných zaniká v rozsahu tohto plnenia povinnosť druhého žalovaného a vo zvyšku žalobného návrhu žalobu zamietol.

43. Podľa § 255 ods. 1, 2 C.s.p., súd prizná strane náhradu trov konania podľa pomeru jej úspechu vo veci. Ak mala strana vo veci úspech len čiastočný, súd náhradu trov konania pomerne rozdelí, prípadne vysloví, že žiadna zo strán nemá na náhradu trov konania právo.

44. Podľa § 257 C.s.p., výnimočne súd neprizná náhradu trov konania, ak existujú dôvody hodné osobitného zreteľa.

45. Pri rozhodovaní o náhrade trov konania súd vychádzal z citovaného ustanovenia § 255 C.s.p., keď zásada úspechu vo veci charakteristická pre sporové konanie sa uplatní tak, že neúspešná strana je povinná nahradiť v spore úspešnej strane trovy konania, ktoré tejto strane vznikli. Ak žiadna zo strán nemala v spore plný úspech, má každá z nich úspech čiastočný, kedy sa náhrada trov pomerne rozdelí. V spore mali úspech žalobcovia 1/, 2/ vo výške 40% a žalovaní 1/, 2/ vo výške 60%, teda čistý úspech žalovaných predstavuje 20%, žalobca 3/ vo výške 25%, žalovaní vo výške 75%, čistý úspech žalovaných vo výške 50%, žalobkyňa 4/ vo výške 28%, žalovaní vo výške 72%, čistý úspech žalovaných 44%, maloletý žalobca 5/ vo výške 40%, žalovaný vo výške 60%, čistý úspech žalovaných vo výške 20%. Vzhľadom na pomer úspechu v spore vzniklo právo žalovaných na pomernú náhradu trov konania voči žalobcom vo výške čistého úspechu v konaní.

46. Súd sa v spore pri rozhodovaní o nároku na náhradu trov konania odchyľil od zásady zodpovednosti za výsledok konania a od zásady zodpovednosti za zavinenie a výnimočne nepriznal náhradu trov konania. Súd má za to, že v spore sú dané dôvody hodné osobitného zreteľa a výnimočné okolnosti. Pri použití tohto inštitútu súd vzal do úvahy, že sa jedná o spor týkajúci sa ochrany osobnosti v súvislosti s porušením základného práva všetkých žalobcov zaručeného Ústavou Slovenskej republiky (ústavný zákon č. 460/1992 Zb. čl. 19), Listinou základných práv a slobôd (ústavný zákon č. 23/1991 Zb. čl. 36), Dohovorom o ľudských právach (oznámenie FMZV č. 209/1992 Zb. čl. 6) a to práva na rodinný život; justičná prax zatiaľ nie je ustálená v rámci rozhodovania o výške priznanej nemajetkovej ujmy pri jednotlivých porušeníach základných práv a výška priznanej náhrady je na voľnej úvahe súdu podľa stanovených kritérií a výsledkov vykonaného dokazovania. Okrem uvedeného, na strane žalobcov 3/, 4/, 5/ súd priadol na ich osobné pomery. Žalobca 3/ má vážne zdravotné problémy, denne užíva lieky, má príjem zo sociálnej dávky 80 eur mesačne. Žalobkyňa 4/ je invalidnou dôchodkyňou, trpiacou stratou sluchu, používa prístroj s príjmom 290 eur mesačne ako invalidný a sirotský dôchodok. Žalobca 5/ je maloletým dieťaťom. Uvedené skutočnosti mal súd preukázané výsluchom strán sporu a v konaní neboli sporné, ani žalovanými v rámci procesnej obrany namietané tvrdenia. Aj keď použitie ustanovenia § 257 C.s.p. neodôvodňuje fakt, že strana nie je solventná, slúži toto ustanovenie na odstránenie neprímernej tvrdosti. Priznanie nároku na náhradu trov konania proti žalobcom by neprímerane zasiahlo do ich sociálnej situácie. Súd vzal do úvahy aj postavenie žalovaného 1/, ktorému v súvislosti s týmto sporom doteraz zo spisu nevyplývajú žiadne trovy a žalovaného 2/, ktorým je poisťovňa ako právnická osoba a nepriznaním nároku na náhradu trov konania nebude značne nepriaznivo zasiahnuté do jeho majetkovej sféry.

Poučenie:

Proti rozsudku je prípustné odvolanie v lehote 15 dní od doručenia rozsudku na súde, proti ktorého rozsudku smeruje.

Odvolanie môže podať strana, v ktorej neprospech bolo rozhodnutie vydané.

Odvolanie len proti odôvodneniu rozhodnutia nie je prípustné.

V odvolaní sa popri všeobecných náležitostiach podania uvedie, proti ktorému rozhodnutiu smeruje, v akom rozsahu sa napáda, z akých dôvodov sa rozhodnutie považuje za nesprávne (odvolacie dôvody) a čoho sa odvolateľ domáha (odvolací návrh).

Rozsah, v akom sa rozhodnutie napáda, môže odvolateľ rozšíriť len do uplynutia lehoty na podanie odvolania.

Odvolanie možno odôvodniť len tým, že

a) neboli splnené procesné podmienky,

b) súd nesprávnym procesným postupom znemožnil strane, aby uskutočňovala jej patriace procesné práva v takej miere, že došlo k porušeniu práva na spravodlivý proces,

c) rozhodoval vylúčený sudca alebo nesprávne obsadený súd,

d) konanie má inú vadu, ktorá mohla mať za následok nesprávne rozhodnutie vo veci,

e) súd prvej inštancie nevykonal navrhnuté dôkazy, potrebné na zistenie rozhodujúcich skutočností,

- f) súd prvej inštancie dospel na základe vykonaných dôkazov k nesprávnym skutkovým zisteniam,
- g) zistený skutkový stav neobstojí, pretože sú prípustné ďalšie prostriedky procesnej obrany alebo ďalšie prostriedky procesného útoku, ktoré neboli uplatnené, alebo
- h) rozhodnutie súdu prvej inštancie vychádza z nesprávneho právneho posúdenia veci.

Odvolať proti rozhodnutiu vo veci samej možno odôvodniť aj tým, že právoplatné uznesenie súdu prvej inštancie, ktoré predchádzalo rozhodnutiu vo veci samej, má vadu uvedenú v odseku 1, ak táto vada mala vplyv na rozhodnutie vo veci samej.

Odvolať dôvody a dôkazy na ich preukázanie možno meniť a dopĺňať len do uplynutia lehoty na podanie odvolania.

Prostriedky procesného útoku alebo prostriedky procesnej obrany, ktoré neboli uplatnené v konaní pred súdom prvej inštancie, možno v odvolaní použiť len vtedy, ak

- a) sa týkajú procesných podmienok,
- b) sa týkajú vylúčenia sudcu alebo nesprávneho obsadenia súdu,
- c) má byť nimi preukázané, že v konaní došlo k vadám, ktoré mohli mať za následok nesprávne rozhodnutie vo veci alebo
- d) ich odvolateľ bez svojej viny nemohol uplatniť v konaní pred súdom prvej inštancie.

Exekúciu vykoná ten exekútor, ktorého v návrhu na vykonanie exekúcie označí oprávnený (§ 38 zák. č. 233/1995 Z.z.) a ktorého jej vykonaním poverí súd, ak osobitný predpis alebo tento zákon neustanovuje inak (§ 29 zákona č. 233/1995 Z.z.).